

A határozat száma: 115/2009.
Ügyintéző: Oberczán Csaba
Telefon: 06-1-459-7833
Fax: 06-1-456-7730
E-mail: oberczancs@eh.gov.hu

Tárgy: A DÉMÁSZ Zrt. egyetemes szolgáltatói engedélyes 2008. évi árréstöbbletének mértéke és visszatérítési módja

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: **VET**) 143. § (8) bekezdésében, 145. § b) pontjában, valamint a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Vhr.**) 113/A. §-ában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: **Hivatal**) meghozta a következő

HATÁROZATOT:

1. A Hivatal megállapítja, hogy a DÉMÁSZ Zrt. egyetemes szolgáltatói engedélyesnek (6720 Szeged, Klauzál tér 9., a továbbiakban: **Engedélyes**) a 2008. évi egyetemes szolgáltatási árrésből – **a külön jogszabályban meghatározott szinthez képest – 686 millió Ft többlete származott.**
2. A Hivatal megállapítja, hogy az 1. pont szerinti többlet kapcsán az Engedélyesnek – figyelembe véve a jegybanki alapkamat 2008. évi éves átlagát – **745 millió Ft-ot vissza kell térítenie felhasználói számára.**
3. A Hivatal kötelezi az Engedélyest, hogy **a 2. pont szerinti összeg visszatérítéséről** az alábbiakban előírt módon **gondoskodjon:**
 - a) Az Engedélyes köteles a teljes visszatérítendő összeg legalább 60 %-át – figyelembe véve a b) pontban előírt korlátokat is – a 2008. december 31-én és 2009. június 30-án is az Engedélyes szolgáltatási területén felhasználási hellyel rendelkező felhasználóknak a szolgáltatói folyószámlájukon vagy áramszámlájukon jóváírni.

A folyószámlákon jóváírandó összeg mértékét
 - aa) egységes (egyforma) „Ft/felhasználási hely” értékben, az adott felhasználó minden felhasználási helyét külön-külön számítva, vagy
 - ab) egyéb – az Engedélyes által 2009. április 30-ig a Hivatalhoz jóváhagyásra benyújtott – módon

kell meghatározni, de a villamos energiát a villamosenergia-iparban fennálló vagy eltöltött munkavisztonnyal összefüggésben igénybe vehető villamosenergia-vásárlási kedvezményről szóló 116/2007. (XII. 29.) GKM rendelet alapján kedvezményes áron vételező felhasználók legfeljebb az egyébként jóváírandó összeg 37 %-ának megfelelő összegű jóváírásban részesülhetnek.

Az Engedélyes ab) pont szerinti kezdeményezéséről a Hivatal 30 napon belül hoz döntést.

Az Engedélyes 2009. szeptember 30-ig köteles

- a felhasználókat érintő jóváírásokat végrehajtani, és
 - erről a felhasználókat számlalevélben, vagy ennek hiányában egyedileg értesíteni.
- b) Az Engedélyes köteles a teljes visszatérítendő összeg legfeljebb 40 %-át 2009. július 31-ig valamely (egy vagy több), a rászoruló lakossági villamosenergia-fogyasztókat támogató alapítvány számlájára (adományként) befizetni.

Az Engedélyes az általa kiválasztott alapítvánnyal kötendő szerződésben köteles feltételül szabni, hogy

- (i) az adomány összegéből csak az Engedélyes szolgáltatási területén felhasználási hellyel rendelkező azon fogyasztók részesülhetnek,
 - akik a VET 3. § 66. pont szerint védendő fogyasztónak minősülnek, vagy
 - akiket a szolgáltatásból 2009. március 31. előtt kikapcsoltak, és háztartásukban az egy főre eső nettó jövedelem nem haladja meg a 2009. március 31-én érvényes öregségi nyugdíjminimum kétszeresét, azaz 57.000 Ft-ot,
- (ii) az alapítvány az adomány teljes összegét 2010. október 31-ig a fentiek szerint meghatározott lakossági fogyasztókhöz eljuttatja.

Az Engedélyes – az előzőekben foglalt 40 %-os korláton túlmenően – az alapítványi befizetés(ek)re fordított összeg nagyságát úgy köteles meghatározni, hogy az alapítványi befizetés(ek összesített) értéke ne haladja meg az 500 Ft/felhasználási hely fajlagos szintet [az a) pontban meghatározott felhasználási helyek alapján számítva].

Az a) és a b) pontok szerint visszatérített összegeknek együttesen meg kell egyezniük a 2. pont szerinti teljes visszatérítendő összeggel.

4. Az Engedélyes köteles írásban részletesen beszámolni a Hivatalnak

- a) 2009. október 31-ig a 3. pont szerinti visszatérítés Engedélyes általi lebonyolításáról,
- b) 2010. február 28-ig a 3. b) pont szerinti összegek 2009. évi felhasználásáról,

c) 2010. november 30-ig a 3. b) pont szerinti összegek teljes felhasználásáról.

Jelen határozatát a Hivatal a honlapján közzéteszi.

A Hivatalnak egyéb eljárási költség megtérítéséről nem kellett döntenie, mert az eljárás során ilyen költség nem merült fel.

A határozat ellen a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 109. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálatnak van helye a közléstől (kézbesítéstől) számított 30 (harminc) napon belül. A keresetet – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a Hivatalnál négy (4) példányban kell benyújtani. A keresetnek a határozat végrehajtásra halasztó hatálya nincs.

INDOKOLÁS

Az egyetemes szolgáltatás árképzésének szabályairól, valamint az egyetemes szolgáltatás keretében nyújtandó termékcsoomagokról szóló 115/2007. (XII. 29.) GKM rendelet (a továbbiakban: **R.**) 5. § (4) bekezdése szerint „az egyetemes szolgáltató által a (2) és (3) bekezdések szerint számított összehasonlító ár felett alkalmazható kereskedelmi árrés éves átlagos értéke legfeljebb 1,9 Ft/kWh lehet”.

A Vhr. 113/A. § (3) - (4) bekezdései szerint:

„(3) Az egyetemes szolgáltatás ára tekintetében a Hivatal évente március 31-ig megvizsgálja az egyetemes szolgáltatás árképzéséről szóló külön jogszabály rendelkezéseinek a vizsgálatot megelőző naptári év (a továbbiakban: tárgyév) egészére vonatkozó teljesülését.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés szerinti vizsgálat alapján az egyetemes szolgáltató által a tárgyév során alkalmazott egyetemes szolgáltatási ár meghaladja az egyetemes szolgáltatás árképzéséről szóló külön jogszabály rendelkezéseinek megfelelően képzett egyetemes szolgáltatási árat, akkor az egyetemes szolgáltató a különbségből adódó eltérés teljes összegének a jegybanki alapkamat tárgyévi éves átlagával növelt összegét a VET 145. § (2) bekezdésének b) pontja alapján köteles a Hivatal határozatában előírt módon visszatéríteni.”
[A VET 145. § (2) bekezdés b) pontjának számozása 2008. szeptember 1-i hatállyal – változatlan tartalom mellett – 145. § b) pontra módosult.]

Az 1. ponthoz:

A Hivatal által az R. 5. § (2) és (3) bekezdéseiben előírt módon elvégzett – az Engedélyes 2009. február 5-én érkezett, 2008. évi tény villamosenergia-vásárlási és -értékesítési adatait tartalmazó külön adatszolgáltatásán alapuló – számítások szerint az Engedélyes kereskedelmi árrésének 2008. évi átlagos értéke 2,30 Ft/kWh volt. A Hivatal az árrésszámításhoz (a villamos energia értékesítési átlagára mellett) az Engedélyes felhasználóinak ellátása céljából összesen (a menetrendeknek megfelelően) vásárolt villamos energia átlagárát vette figyelembe, nem véve számításba a menetrendtől való mennyiségi eltérés elszámolási körülményeit, amelyek az R. alapján nem befolyásolják a figyelembe veendő vásárlási átlagárát. Az R. szerint meghatározott 1,9 Ft/kWh és a tényadatokból adódó 2,30 Ft/kWh közötti különbség alapján számított – nem az Engedélyest megillető – összeg a 2008. évi villamosenergia-értékesítési mennyiség alapján **686 millió Ft**.

A 2. ponthoz:

Az árréstöbblet 2008. évi folyamatos (de pontosan nem egyértelműen ütemezett) képződése és a megállapított visszafizetési határidők együttesen indokolják a kamat 1 évre történő figyelembevételét. A jegybanki alapkamat 2008. évi éves átlaga – az MNB honlapján közzétett adatok alapján – 8,68 %. Ennek 1 évre történő figyelembevételével a felhasználók számára visszatérítendő összeg **745 millió Ft**.

A 3. ponthoz:

A VET 145. § b) pontja szerint a Hivatal „kötelezi az engedélyest a 142-144. §-okban foglalt rendelkezések megsértésével elért többletbevételnek a sérelmet szenvedett fél részére történő visszatérítésére, ha pedig ennek személye nem állapítható meg, az engedélyes által ellátott valamennyi felhasználó, felhasználó hiányában az engedéllyessel jogviszonyban álló rendszerhasználók részére történő visszatérítésére”.

Mivel a számított árréstöbblet képződésével kapcsolatban nem állapítható meg pontosan a „sérlemet szenvedett fél” személye, illetve a „túl magas” ár minden felhasználót érinthetett, a fenti jogszabályi rendelkezés értelmében az Engedélyes által ellátott valamennyi felhasználónak részesednie kell a visszatérítésből. Ezért nem fogadható el fő szabályként az Engedélyes 2009. február 5-én levelében érkezett azon javaslata, hogy kizárólag a „rászoruló felhasználók” részére – alapítványi befizetéssel – történjen a visszatérítés.

A Hivatal az **aa) pont** szerinti visszatérítés előtérbe helyezésével gyakorlati szempontokat is szem előtt tartott. Fogyasztásarányos (vagy más „kifinomultabb”) visszatérítési módszer előírása a Hivatal rendelkezésére álló információk szerint az Engedélyesnél jelentős mértékű költséggel járó, egyedi informatikai fejlesztést tett volna szükségessé.

Mindazonáltal a Hivatal az Engedélyes rendelkezésére álló információk kiaknázásának lehetőségét tartotta szem előtt, amikor az **ab) pont** megfogalmazásával alternatív (az Engedélyes által kidolgozandó) módszer választását is lehetővé tette. A Hivatal ennek kapcsán ugyanakkor kizárja annak lehetőségét, hogy az Engedélyes önkényes (nem jóváhagyott) módon tegyen eleget kötelezettségének. Az április 30-i benyújtási határidő előírása a visszatérítés kellő időben történő lebonyolítása érdekében szükséges.

A villamosenergia-iparban fennálló vagy eltöltött munkaviszonnyal összefüggésben igénybe vehető villamosenergia-vásárlási kedvezményről szóló 116/2007. (XII. 29.) GKM rendelet alapján a villamos energiát kedvezményes áron vételező felhasználók 6000 kWh éves fogyasztásig (ami az éves átlagos lakossági villamosenergia-fogyasztásnak kb. a kétszerese) az egyetemes szolgáltatónak az egyébként fizetendő díj 37 %-ának megfelelő díjat fizetnek. A jóváírás ezen felhasználókra vonatkozó mértékét ehhez igazodóan indokolt az egyébként jóváírandó összeg legfeljebb 37 %-ának megfelelő összegben megállapítani.

A Hivatal az alapítványi befizetés **b) pont** szerinti lehetővé tételével nem akarja gátolni az Engedélyes azon esetleges törekvését sem, hogy a visszatérítés kapcsán hangsúlyosabban enyhítse a rászoruló felhasználók terheit, figyelembe véve azt is, hogy ezen felhasználók esetleges hátralékának (az alapítványi befizetéssel megvalósuló) csökkentése vagy eltörlése (jóváírása) – a tartós kintlévőség csökkentése révén – kedvező megoldást jelent az Engedélyes számára is.

A számlajóváírás arányaként előírt (legalább) 60 %-os mérték biztosítja, hogy a visszatérítendő pénz nagyobb része a felhasználók összességéhez eljusson, teljesítve a fenti törvényi előírást. Az alapítványi befizetést érintő kiegészítő (500 Ft/felhasználási hely) korlát előírása az egyes egyetemes szolgáltatók közötti – az alapítványon keresztül visszatéríthető összegeket illető – abszolút, illetve fajlagos értékbeli különbségeket hivatott mérsékelni.

A 4. ponthoz:

A visszajuttatás gyakorlatilag az Engedélyes felhasználóinak összességét érinti, ezért a Hivatal fokozottan szükségesnek tartja a határozat végrehajtásának pontos nyomon követését. Az eddigi tapasztalatok szerint jelentős összeg alapítványon keresztül történő, kellő megalapozottságú elvek és gyakorlat szerinti eljuttatása a rászoruló felhasználókhöz hosszabb időt is igénybe vehet, ezért indokolt a **b) és c) pontok** szerinti kötelezettség is.

X X X

A fentieknek megfelelően határozott a Hivatal a rendelkező részben foglaltak szerint. A Hivatal határozatát a VET 159. § m) pontja szerinti hatáskörében eljárva, a VET 143. § (8) bekezdése alapján hozta meg.

A határozat közzétételére a VET 168. § (9) bekezdése és a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet 118. § (1) bekezdése alapján kerül sor.

Az eljárási költségről a Ket. 72. § (1) bekezdésének dd) pontja alapján kellett rendelkezni.

A VET 168. § (10) bekezdése szerint a Hivatal határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, a határozat felülvizsgálatát a bíróságtól lehet kérni a Ket. 109. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

Budapest, 2009. március 31.

Horváth J. Ferenc